



ΚΥΡΙΑΚΗ 13 ΜΑΡΤΙΟΥ 2022

**ΤΑΞΗ:** Α΄ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

**ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:** ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

**Υπεύθυνη ομάδας Αρχαίων Ελληνικών:** ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΧΑΝΤΖΟΥΛΗ

**Επιμέλεια διαγωνίσματος:** ΕΡΑΤΩ ΠΑΝΤΕΛΗ

**Α. ΚΕΙΜΕΝΟ** Ξενοφώντας Έλληνικά, 2.2.§20-23

Λακεδαιμόνιοι δὲ οὐκ ἔφασαν πόλιν Ἑλληνίδα ἀνδραποδεῖν μέγα ἀγαθὸν εἰργασμένην ἐν τοῖς μεγίστοις κινδύνοις **γενομένοις** τῇ Ἑλλάδι, ἀλλ' ἐποιοῦντο εἰρήνην ἐφ' ᾧ τὰ τε μακρὰ τεῖχη καὶ τὸν Πειραιᾶ **καθελόντας** καὶ τὰς ναῦς πλὴν δώδεκα παραδόντας καὶ τοὺς φυγάδας καθέντας τὸν αὐτὸν ἐχθρὸν καὶ φίλον νομίζοντας Λακεδαιμονίοις ἔπεσθαι καὶ **κατὰ γῆν** καὶ κατὰ θάλατταν ὅποι ἂν ἡγῶνται.

Θηραμένης δὲ καὶ οἱ σὺν αὐτῷ πρέσβεις ἐπανέφερον ταῦτα εἰς τὰς Ἀθήνας. Εἰσιόντας δ' αὐτοὺς ὄχλος περιεχεῖτο πολὺς, φοβούμενοι μὴ ἀπρακτοὶ ἦκοιεν. οὐ γὰρ ἔτι ἐνεχώρει μέλλειν διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἀπολλυμένων τῷ λιμῷ. Τῇ δὲ ὑστεραία ἀπήγγελλον οἱ πρέσβεις ἐφ' οἷς οἱ Λακεδαιμόνιοι ποιοῖντο τὴν εἰρήνην· προηγόρει δὲ αὐτῶν Θηραμένης, λέγων ὡς χρὴ **πείθεσθαι** Λακεδαιμονίοις καὶ τὰ τεῖχη περιαιρεῖν. Ἀντειπόντων δὲ τινῶν αὐτῷ, πολὺ δὲ πλειόνων συνεπαινεσάντων, ἔδοξε δέχεσθαι τὴν εἰρήνην. Μετὰ δὲ ταῦτα Λύσανδρός τε κατέπλει εἰς τὸν Πειραιᾶ καὶ οἱ φυγάδες κατήσαν καὶ **τὰ τεῖχη** κατέσκαπτον ὑπ' αὐλητρίδων πολλῇ προθυμίᾳ, νομίζοντες ἐκείνην τὴν ἡμέραν τῇ Ἑλλάδι ἄρχειν τῆς ἐλευθερίας.

## **B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Θηραμένης δὲ καὶ οἱ σὺν αὐτῷ πρέσβεις ... δέχεσθαι τὴν εἰρήνην».

**Μονάδες 30**

2. Ποιοι είναι οι όροι της ειρήνης, σύμφωνα με το παραπάνω κείμενο, και με ποιους ρηματικούς τύπους δηλώνονται; Ποια είναι η σημασία του κάθε όρου και ποιον θεωρεί κυριότερο ο Ξενοφώντας;

**Μονάδες 10**

3. Ποια ήταν η αντίδραση των Αθηναίων, όταν επέστρεψε η πρεσβεία και ανακοίνωσε τους όρους για την συνθηκολόγηση; Να σχολιάσετε και να αιτιολογήσετε τη στάση τους.

**Μονάδες 10**

4. Ο Αλκιβιάδης, όταν είδε από τα τείχη ότι οι Αθηναίοι ήταν προσορμισμένοι σε αμμώδη παραλία και κοντά σε καμία πόλη και ότι αναζητούσαν τα τρόφιμα από τη Σηστό, δεκαπέντε στάδια από τα πλοία, και ότι οι εχθροί βρίσκονταν σε λιμάνι και ότι είχαν τα πάντα κοντά σε πόλη, είπε ότι είναι αγκυροβολημένοι όχι σε καλό σημείο και τους συμβούλευε να μετακινηθούν σε άλλο αγκυροβόλι στη Σηστό κοντά σε λιμάνι και σε πόλη. Εκεί όταν είστε, τους είπε, θα ναυμαχήσετε, όταν θελήσετε. Αλλά οι στρατηγοί, και κυρίως ο Τυδέας και ο Μένανδρος, τον διέταξαν να φύγει, γιατί αυτοί τώρα είναι στρατηγοί και όχι εκείνος. Και εκείνος έφυγε.

(Ξενοφώντος Έλληνικά, 2.1.§25-26)

Σύμφωνα με το παραπάνω απόσπασμα, ποια συμβουλή έδωσε ο Αλκιβιάδης στους Αθηναίους στρατηγούς και σε ποια δεδομένα τη στήριξε; Να αιτιολογήσετε την αντίδραση των Αθηναίων στρατηγών στην παρέμβασή του.

**Μονάδες 10**

5. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω περιόδους λόγου της Νέας Ελληνικής με το κατάλληλο ομόρριζο (απλό ή σύνθετο) της λέξης του κειμένου που σας δίνεται, ώστε να ολοκληρωθεί ορθά το νόημά τους:

- **ειργασμένην** : Υπάρχουν πολλά προγράμματα ..... μιας εικόνας.
- **έπεσθαι** : Να περάσει ο ..... στη σειρά, παρακαλώ!
- **άπρακτοι** : Τα δύο κράτη βρίσκονται σε ..... για την επίλυση της κρίσης.
- **άπολλυμένων** : Η μάχη έληξε με μεγάλες ..... και για τις δύο πλευρές.

- **ύστεραία** : ..... να έρθω, γιατί η κίνηση στον δρόμο ήταν μεγάλη.

**Μονάδες 10**

6. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για τις παρακάτω λέξεις του κειμένου:

1. **πόλιν**: γενική ενικού
2. **τείχη**: δοτική πληθυντικού
3. **πρέσβεις**: κλητική ενικού
4. **μέγα**: ονομαστική ενικού του ουδετέρου στον συγκριτικό βαθμό
5. **ταῦτα**: γενική ενικού του αρσενικού
6. **ἐποιοῦντο**: γ' ενικό πρόσωπο οριστικής στην φωνή και στον χρόνο που βρίσκεται
7. **ἐπανεφέρον**: β' ενικό πρόσωπο οριστικής και υποτακτικής αορίστου β' ενεργητικής φωνής
8. **κατέσκαπτον**: α' πληθυντικό πρόσωπο ενεστώτα οριστικής ενεργητικής φωνής
9. **κατέπλει**: απαρέμφατο ενεστώτα ενεργητικής φωνής

**Μονάδες 10**

7. α. Να επιλέξετε την πρόταση που αποδίδει σωστά την συντακτική αναγνώριση των παρακάτω όρων του κειμένου. (5 μονάδες)

1. **γενομένοις**
  - α. αιτιολογική μετοχή
  - β. χρονική μετοχή
  - γ. επιθετική μετοχή
2. **καθελόντας**
  - α. τροπική μετοχή
  - β. χρονική μετοχή
  - γ. τελική μετοχή
3. **κατὰ γῆν**
  - α. εμπρόθετος προσδιορισμός τόπου
  - β. εμπρόθετος προσδιορισμός σκοπού
  - γ. εμπρόθετος προσδιορισμός τρόπου
4. **πείθεσθαι**
  - α. αντικείμενο του ρήματος χρή
  - β. αντικείμενο της μετοχής λέγων
  - γ. υποκείμενο του ρήματος χρή
5. **τὰ τείχη**
  - α. αντικείμενο του ρήματος κατήσαν
  - β. αντικείμενο του ρήματος κατέσκαπτον
  - γ. υποκείμενο του ρήματος κατέσκαπτον

β. Να εντοπίσετε την δευτερεύουσα πρόταση στο κείμενο και να συμπληρώσετε τα παρακάτω κενά για την αναγνώρισή της. (5 μονάδες)

«μὴ ἄπρακτοι ἦκοιεν»: Είναι δευτερεύουσα \_\_\_\_\_  
 \_\_\_\_\_ πρόταση, εισάγεται με τον \_\_\_\_\_, εκφέρεται  
 με \_\_\_\_\_ και λειτουργεί συντακτικά ως  
 \_\_\_\_\_ στο/στη \_\_\_\_\_.

**Μονάδες 10**

8. Να συνδέσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α με μία φράση της στήλης Β, ώστε να συμπληρώνεται ορθά το νόημά της. Δύο φράσεις της στήλης Β περισσεύουν.

Α	Β
1. Ο Ξενοφώντας έζησε	α. η ειδολογική και χρονολογική κατάταξη των έργων του Ξενοφώντα.
2. Οι Σπαρτιάτες παραχώρησαν στον εξόριστο Ξενοφώντα	β. σαφή, ακριβή και παραστατικό λόγο.
3. Με βάση τις «εσωτερικές μαρτυρίες» και τη μελέτη του ύφους είναι δυνατή	γ. αποκλειστικά την εποχή των τριάκοντα τυράννων στην Αθήνα.
4. Ο Ξενοφώντας στο έργο του Έλληνικά προσφέρει	δ. την περιπετειώδη πορεία της Αθήνας κατά τη διάρκεια του Πελοποννησιακού πολέμου ως την αποκατάσταση της αθηναϊκής δημοκρατίας το 403 π. Χ.
5. Ο Ξενοφώντας στο έργο του Έλληνικά χρησιμοποίησε κατά την αφήγηση των γεγονότων	ε. ένα μεγάλο κτήμα κοντά στην Ολυμπία, όπου συνέγραψε πολλά έργα.
	ζ. σύνθετο, πλούσιο και πυκνό λόγο.
	η. πολύ σημαντικές πληροφορίες για τα γεγονότα της περιόδου 411-362 π. Χ.

**Μονάδες 10**

**Ευχόμαστε επιτυχία!!!**